

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA
NACIONALINĖS BENDRUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2025 m. spalio 22 d. Nr. 1VL -

Vilnius

Posėdis įvyko 2025 m. spalio 22 d. 13:00 val., posėdis vyko Vidaus reikalų ministerijoje.

Posėdžio pirmininkė – Eglė Juozapavičienė.

Posėdžio sekretorė – Dagnė Padegimė.

Dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas.

Tarybos posėdyje dalyvavo 13 Tarybos narių iš 20. Kворumas yra.

Darbotvarkė:

1. Posėdžio darbotvarkės pristatymas ir tvirtinimas;
2. NBOT pirmininkės tarybos veiklos 2023-2025m. ataskaitos pristatymas;
3. Kandidatų (-čių) į NBOT pirmininko (-ės) ir pirmininko (-ės) pavaduotojo (-os) pozicijas kėlimas ir jų prisistatymai;
4. NBOT pirmininko (-ės) ir pirmininko (-ės) pavaduotojo (-os) rinkimai slaptu balsavimu;
5. Trimetės 2026-2028 m. NBOT strategijos aptarimas;
6. Europos Tarybos rekomendacijos dėl pilietinės visuomenės organizacijų teisinio statuso projekto pristatymas;
7. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA: Pristatyta darbotvarkė.

NUTARTA: Darbotvarkė pritarta bendru sutarimu.

2. NBOT pirmininkės tarybos veiklos 2023-2025m. ataskaitos pristatymas:

SVARSTYTA: Nacionalinės bendruomeninių organizacijų tarybos (NBOT) pirmininkė pristatydama 2023 - 2025 m. veiklą kalbėjo: Piliečių indeksas, bendruomeninių organizacijų finansavimo galimybės, strategijos rengimas – tai tik dalis temų, kurios buvo aptartos kadencijos posėdžių metu. Pirmininkė pažymėjo, kad šiuo metu trūksta veiklos įrankių, kurie leistų efektyviau įgyvendinti užsibrėžtus tikslus. Nors tiek XIX, XX Vyriausybių programose skiriamas dėmesys bendruomeninėms organizacijoms (BO), realaus įtraukties didinimo poveikio nepajusta. Pirmininkė išreiškė susirūpinimą, jog iki šiol nepavyko pasiekti apčiuopiamų rezultatų – Tarybai nebuvo suteikti reikalingi pagalbiniai įrankiai, kurie leistų parengti Nacionalinių bendruomeninių organizacijų būklės ataskaitą. Dar viena įvardyta problema – ribotas bendruomeninių organizacijų įtraukimas į sprendimų priėmimo procesus. Vis dėlto pasiekta pažanga – pradėta aiškiau atskirti ir apibrėžti bendruomeninių organizacijų sąvoką.

Taryba siekia, kad BO nebūtų vertinamos vien kaip socialiniai partneriai, bet turėtų realius veiklos įgalinimo įrankius ir mechanizmus.

Išreikšta padėka Žemės ūkio ministerijai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai už dėmesį bendruomeninių organizacijų stiprinimui bei programų plėtojimą. Tuo pačiu išreikšti lūkesčiai, kad Vidaus reikalų ministerija imsis veiksmų, kurie užtikrintų šių iniciatyvų įgyvendinimą.

Po pirmininkės ataskaitos tęsė kitų Tarybos narių komentarai, pasisakymai dėl NBOT vykdytos veiklos. Taip pat dalintasi informacija jog Lietuvos Respublikos Seimui pareiktas nutarimas, kuriam pritarus 2027 metai būtų paskelbti Vietos bendruomenių metais.

NUTARTA: Bendru sutarimu pritarti pirmininkės ataskaitai.

3. Kandidatų (-čių) į NBOT pirmininko (-ės) ir pirmininko (-ės) pavaduotojo (-os) pozicijas kėlimas ir jų prisistatymai.

Iškelta 1 kandidatūra į NBOT pirmininko poziciją: Eglė Juozapavičienė (Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjungos pirmininkė);

Iškelta 1 kandidatūra į NBOT pirmininko pavaduotojo poziciją: Paulius Skardžius (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo administravimo ir vietos savivaldos politikos grupės vyresnysis patarėjas).

4. NBOT pirmininko (-ės) ir pirmininko (-ės) pavaduotojo (-os) rinkimai.

Vyko slaptas balsavimas. Suskaičiavus balsus (išdalinta 13 balsavimo biuletenių, gražinta 13, 0 sugadintų) - vienbalsiai Eglė Juozapavičienė išrinkta NBOT pirmininke, Paulius Skardžius - NBOT pirmininkės pavaduotoju.

5. Trimetės 2026-2028 m. NBOT strategijos aptarimas.

Klausimo aptarimo metu vyko dalyvių pasisakymai dėl poreikio didinti BO plėtros programų ir priemonių didinimą.

Paulius Skardžius pateikė pasiūlymą skatinti NBOT deleguotų atstovų įtraukimą į kolegialias patariamąsias institucijas.

NUSPREŠTA:

- Sekančio NBOT posėdžio metu pildyti NBOT veiklos planą.
- Iki plano pildymo inventorizuoti programas, kurios susijusios su BO plėtros ir veiklos skatinimu.
- Teikti raštiškus siūlymus konkrečioms institucijoms ir įstaigoms, formuojančioms ir įgyvendinančioms BO plėtros politiką dėl BO programų ir priemonių finansavimo prioritetų tikslinimo siekiant BO stiprinimo.

6. Europos Tarybos rekomendacijos dėl pilietinės visuomenės organizacijų teisinio statuso projekto pristatymas:

Paulius Skardžius informavo, kad šis dokumentas atnaujina 2007 m. priimtą rekomendaciją dėl NVO statuso, siekiant ją pritaikyti prie šiuolaikinių pilietinės visuomenės veiklos sąlygų.

Projektas rengiamas Europos Tarybos Demokratijos valdymo komiteto (CDDEM), įgyvendinant 2023 m. ET Ministrų Komiteto sprendimą.

Naujoje redakcijoje vietoje sąvokos „nevyriausybines organizacijos (NGO)“ vartojamas terminas „pilietinės visuomenės organizacijos (CSO)“, kuris geriau atspindi šių organizacijų įvairovę ir veiklos pobūdį. Joje taip pat pripažįstamos naujos pilietinės veiklos formos – virtualios iniciatyvos, tinklais ir skaitmeninės platformos, nebūtinai turinčios juridinį statusą.

Rekomendacijoje pabrėžiama valstybių pareiga užtikrinti saugią, palankią ir nepriklausomą aplinką pilietinės visuomenės veiklai.

Dokumente nustatomi principai dėl organizacijų steigimo, registracijos, finansavimo, skaidrumo, savireguliacijos ir apsaugos nuo nepagrįsto valdžios kišimosi.

Akcentuota, kad rekomendacija stiprina demokratijos ir žmogaus teisių standartus, kurie remiasi Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika bei naujausiais tarptautiniais dokumentais.

Ši rekomendacija suteiks valstybėms aiškesnius standartus ir padės sustiprinti pilietinės visuomenės vaidmenį visoje Europoje.

Planuojama, kad ši rekomendacija bus patvirtinta 2026 m. vasario mėnesį.

Posėdžio pirmininkė

Eglė Juozapavičienė

Posėdžio sekretorė

Dagnė Padegimė